

رضارحمانی تاکید کرد:
**برخورد سخت در انتظار
برهم‌زنندگان تعادل بازار**

وزیر صمت گفت: هر بخش یا فردی که روند تعادلی بازار را به هم بریزد برابر قانون، باید به سختی با آن برخورد شود. به گزارش ایلنا، رزارحمانی اظهار کرد: ما امروز در یک جنگ اقتصادی تمام‌عیار هستیم و یکی از مقتضیات آن همراهی و همکاری همه عوامل موثر برای رفع موانع پیش روی است. خوشبختانه در تأمین بسیاری از اقلام کالایی مورد نیاز کشور، برنامه خودکفایی و قطع وابستگی مدنظر این‌وزار تخته است و خوشحالم امروز در موارد متعددی چند گام از دشمن جلوتر هستیم. وی تصریح کرد: در بخش‌های مختلف، به‌ویژه در حوزه تولید، تشکل‌ها و فعالان بخش خصوصی کام‌های خوبی برداشته‌اند و ضرورت دارد سایر ظرفیت‌های موجود در این عرصه، از جمله بخش تعاونی‌ها نیز در تأمین و توزیع مورد توجه قرار گیرند. باید تمام تلاش خود را به کار ببندیم تا توفیقات موجود در حوزه‌های مختلف صنعتی، معدنی و تجاری کشور حفظ شود. وزیر صمت تاکید کرد: برخی آثار تحریم‌ها صرفاً روانی است که با اطلاع‌رسانی بهنگام و جلب مشارکت مردم می‌توانیم به سهولت از آن‌ها عبور کنیم. تولید داخل اولویت نخست ماست و به تناسب آن در تأمین مواد اولیه ضرورت دارد واحدهای تولیدی در داخل کشور و نیازهای آن‌ها مورد توجه و اولویت قرار گیرد. وی افزود: وجود برخی واسطه‌گری‌های غیرقانونی در برابری بعضی از اقلام کالایی و مواد اولیه به هیچ‌عنوان پذیرفتنی نیست و حتماً با متخلفان بدون کوچک‌ترین ممانعتی باید برخورد شود. هر بخش یا فردی که روند تعادلی بازار را به هم بریزد برابر قانون، باید به سختی با آن برخورد شود و ما تا جایی که می‌توانیم باید حقوق مصرف‌کنندگان را مورد توجه قرار دهیم. رحمانی با اشاره به گزارش‌های ارائه‌شده از روند تولیدات خودرویی کشور گفت: اقدامات انجام‌شده در بخش خودروسازی کشور روند تولیدات، کاملاً قابل توجه بوده و با اصلاحاتی که در حال انجام است این صنعت شرایط بهتری را نیز تجربه خواهد کرد.

**روابط عمومی بانک مرکزی اعلام کرد:
آغاز به کار اجرای عملیات بازار
باز در بانک مرکزی**

بانک مرکزی از اجرای عملیات بازار باز خبر داد. به گزارش روابط عمومی بانک مرکزی، متعاقب این امر کمیته اجرایی عملیات بازار باز در تاریخ ۱۳۹۸، ۰۶، ۲۱ به دستور رئیس کل محترم بانک مرکزی با هدف فراهم‌سازی بسترها و الزامات مورد نیاز تشکیل شد. در همین راستا، طی ماه‌های اخیر با همکاری دستگاه‌های مربوطه بسترهای سخت‌افزاری و نرم‌افزاری مورد نیاز اجرای عملیات به همراه تدارک ابزارهای مورد نیاز فراهم شد. لذا در حال حاضر زمینه‌های اجرایی تدریجی عملیات بازار باز جهت مدیریت نرخ سود در بازار بین‌بانکی و هدایت نرخ سود در این بازار در چارچوب جدید سیاست‌گذاری پولی فراهم شده است.

**رئیس سازمان توسعه تجارت خبر داد:
۶۸۰ میلیارد تومان مشوق
صادراتی در قالب برنامه بودجه**

رئیس کل سازمان توسعه تجارت ایران در نشست با اعضای اتاق تعاون که با حضور وزیر صنعت، معدن و تجارت برگزار شد، تشکیل گری را رویکرد این سازمان دانست. به گزارش ایلنا، حمیدزادبوم با تاکید بر این موضوع، افزود: ۶۸۰ میلیارد تومان مشوق‌های صادراتی در قالب برنامه بودجه، امسال در نظر گرفته شده است که قرار است اولویت‌های مهم برای تخصیص بودجه از سوی ما را به‌شود. وی افزود: در برپایی نمایشگاه‌ها به برگزاری نمایشگاه توسط اتحادیه‌ها بشرطی که خوداتحادیه‌ها مخرجی واقعی باشند، حمایت می‌کنیم. رئیس کل سازمان توسعه تجارت گفت: بر تداوم همکاری با تشکل‌ها و اتحادیه‌ها باور داریم. گفتنی است که نشست اعضای اتاق تعاون با وزیر صمت امروز در محل اتاق تعاون برگزار شد.

ابهام آینده بازارهای مالی در چشم‌انداز تنش‌های ژئوپلیتیکی

بورس تهران در تلاطم ریسک‌های جدید

محمود نوری

پس از کاهش تنش‌های سیاسی بین ایران و آمریکا، بازارهای جهانی در اولین واکنش کاهش قیمت نفت و طلا را رقم زدند و در مقابل بازارهای سهام بین‌المللی رشد کردند. در خاورمیانه نیز روند بازارها معکوس شد. در همان ساعات اولیه رفع شکل گیری روریاری نظامی بین آمریکا و ایران، قیمت دلار در بازار تهران نزولی شد و این انتظار را به وجود آورد که سایر بازارها نیز در روز شنبه تغییر مثبتی راثبت کنند.

اما با انتشار اطلاعیه ستاد کل نیروهای مسلح که بروز خطای انسانی و غیر عمد را عامل سقوط هواپیمای اوکراینی اعلام کرد به رغم رشد بازار سهام، ریسک سیاسی جدید برای بورس رقم خورد.

بورس تهران در هفته گذشته تحت تأثیر ریسک‌های سیاسی و نظامی افت ۸ درصدی شاخص کل را تجربه کرد، اما اکنون با توجه به اعلام علت سقوط هواپیمای اوکراینی بار دیگر ابهام در چشم‌انداز غیر اقتصادی موجب شده تا فضای نااطمینانی در این بازار گسترش پیدا کند.

براین اساس انتظار می‌رود بر خلاف برخی تحلیل‌ها، بورس به سرعت در مسیر رکوردزنی و صعود پیشین خود قرار نگیرد زیرا نوع ریسک سیاسی پیش آمده تا زمان روشن شدن تمامی ابعاد در کنار واکنش‌های داخلی و بین‌المللی و تقابل فضای روانی که کمابیش ادامه دارد، تأثیر قابل توجهی بر رشد شاخص‌ها خواهد داشت.

از سوی دیگر تحرکات آمریکا در عراق نشان می‌دهد رفع خطر تقابل نظامی به صورت کامل بر طرف

نشده و ممکن است افزایش تنش‌ها در سطح منطقه خاورمیانه دوباره تمامی بازارهای مالی جهانی و ایران را تهدید کند.

در این زمینه ترامپ در تازه‌ترین اقدام فهرست جدیدی از تحریم‌ها هر چند تکراری را ارائه کرد. بر اساس این بیانیه «وزارت خزانه‌داری آمریکا ۱۷ تولیدکننده فلزات و شرکت‌های معدنی ایران، شبکه‌ای شامل سه نهاد مستقر در چین و سیشل و یک کشتی دخیل در خرید، فروش و انتقال محصولات فلزات ایران را تحت تحریم قرار داد».

اولیور یاکوب، تحلیلگر نفت در پتروماتریکس می‌گوید: «از افزایش فوری تنش‌ها اجتناب نشده است. تنش‌ها حتی کاهش یافته‌اند، اما همچنان خطر بازگشت اوج‌گیری تنش‌ها وجود دارد».

بنابراین چنانچه ریسک تنش‌ها در سطح بالایی باقی بماند تنها آرایش ریسک‌ها تغییر کرده و تا زمانی که سیگنال مثبت پایدار ارائه نشود تلاطم دوباره بازارها دور از انتظار نیست.

**رشد ۶ هزار واحدی بورس در
سایه اصلاح بی‌سابقه**

شاخص کل بورس که در هفته گذشته به دنبال ترور سردار قاسم سلیمانی و افزایش تنش بین ایران و آمریکا افت ۳۰ هزار و ۲۹۲ واحدی را تجربه کرد. روز گذشته به دنبال کاهش تنش‌ها با یک جراحی و اصلاح بی‌سابقه ۵۹۹۹ واحدی در کنار کرد اما باید گفت که این سیر صعودی به معنای حذف کامل تنش‌ها نیست زیرا بازار همچنان نتوانسته است که همه ریسک‌های موجود را تخلیه کند.

بورس در ذات خود به عوامل و ریسک‌های غیر اقتصادی واکنش

سریعی نشان می‌دهد ولی در تنش‌های ژئوپلیتیکی اخیر در منطقه خاورمیانه، این ریسک بسیار تشدید شد زیرا تازه واردان به دلیل عدم تبحر در این بازار، هیجان بیشتری را برای فروش سهام خود نشان دادند همانطور که پیش از آن با وجود هشدارهای مکرر تحلیلگران نسبت به توجه به ارزندگی سهام‌ها در معاملات سوداگرانه شرکت می‌کردند و با توهم آگاهی از وضعیت سهام، سفته‌بازی از معادله نوسان قیمت هر سهم را رقم می‌زدند.

بی‌توجهی سرمایه‌گذاران به هشدارها تا جایی پیش رفت که مشارکت خریداران حقیقی در این بازار به حدود ۹۰ درصد رسید و موجب رشد حباب بورسی شد. پیامد آن نیز هیجان بالا و صف‌های طولانی فروش در زمان پدید آمدن تنش‌های سیاسی بین ایران و آمریکا بود.

از سوی دیگر مقامات سازمان بورس به دنبال ریزش شدید شاخص‌ها، روند حمایتی خود را با حضور سهامداران حقوقی آغاز کردند تا با ایجاد بستر نقدشوندگی فضای اطمینان را در این بازار گسترش بدهند. ولی در این میان آنچه که حایز اهمیت توجه به این نکته است که در حمایت‌های اخیر سازمان بوس سهام‌هایی در صف نقدشوندگی قرار گرفتند که پشتوانه بنیادی داشتند. بر این اصل رفتارهای هیجانی سهامدارانی که

آمده بازار سهام نمی‌تواند مانند سابق به سرعت روند رشد را طی کند زیرا ورود نقدینگی جدید نیازمند محرک‌ها و سیگنال‌های تازه است که فارغ از ریسک‌های اقتصادی و سیاسی بتواند در مسیر ثبات بازار ارز حرکت کند.

از سوی دیگر عواملی دیگر نظیر افزایش سرمایه‌ها از محل تجدید ارزیابی‌ها و همچنین سودآوری شرکت‌ها تأثیر خود را بر روی افزایش قیمت سهام شرکت‌ها گذاشته‌اند تا جایی که برخی منتظرند بعد از اعلام نسبت به خرید این سهام اقدام کنند.

کارشناسان می‌گویند ممکن است خبرهای مرتبط با این دورویداد مانند گذشته تأثیر مثبت بر بازار نداشته باشند زیرا سهامداران در انتظار محقق شدن افزایش سرمایه از محل تجدید ارزیابی‌ها برای شرکت‌های مختلف هستند اما در حال حاضر این مسئله بیشتر بار هیجانی دارد چرا که این امر آورده جدیدی را برای شرکت‌های موجود در بازار سهام به دنبال ندارد.

به عبارت دیگر این نوع افزایش سرمایه در بازار سهام بیشتر تحت تأثیر هیجانات شکل می‌گیرد و هیچ‌گونه پشتوانه بنیادی و عملیاتی برای افزایش قیمت سهام شرکت‌ها ندارد و تنها ارزش‌های آن‌ها را به روز می‌کند، اما در عمل زیان‌دهی آن‌ها همچنان پابرجاست.

براین اساس روند کلی بازار این‌روزها تابع شرایط سیاسی و بین‌المللی است و اگر بار دیگر ریسک‌های موجود در این زمینه افزایش پیدا کند و سطح تنش‌ها بالا بگیرد، به‌طور قطع روند نزولی دوباره تکرار خواهد شد.

**عذرخواهی همتی در پی سقوط
هواپیمای مسافربری اوکراینی**
رئیس کل بانک مرکزی در یادداشتی اینستاگرامی نوشت: «به عنوان کسی که در این شرایط دشوار کشور، مسئولیت مهمی برای حفظ ثبات اقتصادی کشور دارم و اعتماد مردم و نحوه شکل‌گیری انتظارات را مهم می‌دانم، بابت خطای وقوع یافته و نحوه اطلاع‌رسانی این فاجعه انتقاد داشته‌ام و از مردم عزیز بوزش می‌خواهم. از دست رفتن اعتماد عمومی و تحریک انتظارات خیلی سریع اتفاق می‌افتد ولی بر گرداندن آن زمان‌بر است و هزینه دارد. روش برگرداندن اعتماد هم تعیین‌کننده است!»

پیش از این نیز عبدالناصر همتی با تاکید بر اینکه بانک مرکزی در بازار حضور دارد و اجازه نوسان زیاد رانمی‌دهد، یادآور شد که تغییرات نرخ ارز ماندگار نیست و بازار تعدیل می‌شود. زیرا نوسان اخیر در بازار ارز ناشی از شوک‌های سیاسی بوده و ماندگار نیست، البته آثار

**انتظار می‌رود بر خلاف
برخی تحلیل‌ها، بورس به
سرعت در مسیر رکوردزنی
و صعود پیشین خود قرار
نگیرد؛ زیرا نوع ریسک
سیاسی پیش آمده تا زمان
روشن شدن تمامی ابعاد در
کنار واکنش‌های داخلی و
بین‌المللی و تقابل فضای
روانی که کمابیش ادامه
دارد، تأثیر قابل توجهی
بر رشد شاخص‌ها خواهد
داشت**

شوک‌های روانی ناشی از تنش‌های سیاسی در جای خود باقی است اما به تدریج پایان خواهد یافت و تلاش می‌کنیم نرخ ارز به ارزش ذاتی خود نزدیک شود.

براین اساس روز گذشته قیمت دلار با ۰/۸ درصد کاهش، در آستانه ۱۳ هزار تومان به رقم ۱۳ هزار و ۱۰۵ تومان رسید. قیمت سکه نیز پس از اوج و فرود در تنش‌های اخیر به رقم ۴۷۰۰ تومان نزدیک شد.

**آرایش بازارهای مالی پس از
کاهش تنش‌های منطقه‌ای**

بعد از فروکش کردن تنش‌های سیاسی و نظامی بین ایران و آمریکا، در ابتدا دو بازار شاخص یعنی نفت و طلا تغییر مسیر دادند. در هفته گذشته بهای نفت خام از حدود ۶۱ دلار به ۶۶ دلار بعد از حادثه تروریستی آمریکا رسید اما در روز جمعه بعد از واکنش ترامپ به حمله موشکی ایران، بهای شاخص نفت به ۶۰ دلار کاهش پیدا کرد. در بازارهای جهانی طلا نیز قیمت هر اونس طلا در محدوده ۱۵۳۰ دلار معامله می‌شد که بعد از این تنش‌ها از مرز ۱۶۱۳ دلار هم فراتر رفت ولی اکنون به محدوده ۱۵۵۰ دلار عقب‌نشینی کرده است. بازارهای سهام نیز به دنبال کاهش تنش‌ها بین آمریکا و ایران بار رکوردزنی سهام آمریکا در محدوده مثبت قرار گرفتند.

پس از جهش ۲۰۱ درصدی و رکوردزنی سهام اپل در آمریکا، سهام شرکت‌های تأمین‌کننده آسیایی آن نیز جهش پیدا کرد. گسترده‌ترین شاخص سهام آسیا اقیانوسیه ام‌اس‌آی در خارج از ژاپن، ۰/۳۳ درصد و در ژاپن شاخص نیکی ۰/۴۷ درصد رشد کرد.

در بازار چین کامپوزیت شانگهای با افت اندک ۰/۰۸ درصدی روبرو شد، در حالی که شاخص هانگ‌سنگ ۰/۲۱ درصد بالا آمد. آ‌اس‌آکس استرالیا ۰/۸۰ درصد رشد کرد و کوسپو کره جنوبی ۰/۹۱ درصد جهش کرد.

در بازار ارز نیز، شاخص دلار توانست در برابر رقبای خود رشد کرده و به نرخ ۹۷،۲۸۹ واحد برسد.

پروازی دستور می‌داد، گفت: ما موظف هستیم برنامه‌های روتین پروازی را انجام دهیم و از این موضوعات بی‌اطلاع بودیم.

چنین موضوعاتی را پدافند اعلام می‌کند. وی ادامه داد: نهاد و افرادی باید نسبت به لغو و تاخیر در انجام پروازها اقدام کنند که از موضوعات مطلع هستند. ما در مقام متولی شرکت فرودگاه‌های کشور از شرایط مطلع نبودیم.

امیرمکری با تاکید بر اینکه مرکز کنترل فضای کشور باید نسبت به لغو برنامه‌های

مدیرعامل شرکت فرودگاه‌های کشور:

لغو برنامه‌های پروازی پس از عملیات انتقام

به عهده مرکز کنترل فضای کشور بود

مدیرعامل شرکت فرودگاه‌ها و ناوبری هوایی ایران با تاکید بر اینکه مرکز کنترل فضای کشور باید نسبت به لغو برنامه‌های پروازی دستور می‌داد، گفت: ما موظف هستیم برنامه‌های روتین پروازی را انجام دهیم و از این موضوعات بی‌اطلاع بودیم. اختیار لغو یا تاخیر در پروازها به دلیل شرایط امنیتی در کشور

را نداریم مگر اینکه از مرجعی به ما دستور بدهند. سیاوش امیرمکری در گفت‌وگو با خبرنگار ایلنا در پاسخ به این پرسش که چرا با مصادد چهارشنبه ۱۸ دی ماه پس از انجام عملیات انتقام، نسبت به تاخیر و لغو پروازها اقدام نکردید، گفت: دستور العمل لغو و تاخیر پروازها برای

اختیار لغو یا تاخیر در پروازها به دلیل شرایط امنیتی در کشور را نداریم مگر اینکه از مرجعی به ما دستور بدهند.